

Selma Lagerlöf og Kvindestemmeretten.

At Selma Lagerlöf, der som Forfatterinde er læst og elsket her i Landet af store og smaa mere end nogen anden nulevende, ogsaa er en varm Kvindesagsven og Tilhænger af Kvindestemmeretten, viser nedenstaaende Motivering til et Andragende fra Falun Røsträts-förening.

Andragendet er nemlig forfattet af Selma Lagerlöf, der siden Foreningens Stiftelse har været Medlem af Foreningens Styrelse.

Herr Riksdagsman

Säkerligen har det icke undgått Er uppmärksamhet, att industriens utveckling under det föregående århundradet har medfört en högst avsevärd inskränkning av de arbetsområden, som dittills varit kvinnorna förbehållna. Den spånad och vävnad, som förr var deras dagliga sysselsättning, utföres nu vid spinnerier och väverier. Trikäfabriker, ljusfabriker, de stora syateljéerna*) hava berövat dem arbete, mejerierna ha övertagit smör- och ostberedning, bagerier och slakterier minska i stor mån behovet av arbetskraft inom hemmen. Allt detta har åstadkommit, att ehuru hemmen ännu ge arbete åt flertalet kvinnor, så har dock efterfrågan på kvinnlig arbetskraft i så hög grad minskats, att en familj, som för en femtio år sedan behövde anställa en sju eller åtta tjänorinnor av olika samhällsställning, nu kan nöja sig med en eller två.

Den naturliga följden härav har blivit, att kvinnorna för att inte sjunka i nöd måste i sin ordning göra intrång på mannens arbetsområden, och i dessa dagar finna vi dem också överallt: i fabriker, skolor, på handelskontor, i banklokaler, i postens och telegrafens tjänst, skötande befattningar, vilka såvilde icke ovan omtalade omvälvning hade ägt rum, tvivelsutan allt fortfarande skulle ha uteslutande innehafits av män. Och det torde böra påpekas, att ehuru det funnits män och kvinnor, som ivrigt arbetat för denna utvecklingsgång — liksom det funnits män och kvinnor, som motarbetat den —, så er den dock icke framkallad av någon enskilds strävan, utan de ekonomiska förhållandena ha framtvungit den nästan som en naturnödvändighet. Man behöver blott tänka sig in i, att lika lätt, som det var för en man förr i världen att i sitt hem ge arbete åt mor och döttrar och

andra kvinnliga släktingar — det var till och med fördelaktigt att sålunda äga en mängd olönade tjänare — lika ruinerande och oöverkomligt skulle det vara för en man i våra dagar att åtaga sig att underhålla alla sina fattiga kvinnliga anförvanter.

Men, som naturligt är, ha lagstiftningen och samhällsordningen ännu icke hunnit fatt den sista tidens utveckling — det visar sig framför allt i att en mängd verksamhetsområden ännu äro stängda för kvinnorna, liksom däri, att hon för samma arbete som mannen erhåller mindre lön —, och ehuru vi tacksamt erkänna, att knappast ett år har gått, utan att kvinnornas ställning inom samhället i något avseende förbättrats, vilja vi dock, Herr Riksdagsman, fästa Er uppmärksamhet på att sedan nu kvinnorna mer genom omständigheternas tvång än av egen önskan måste upptaga ekonomisk tävlan med mannen, det också såväl för deras som för samhällsutvecklingens bästa torde vara nödvändigt att förlåna dem fulla medborgerliga rättigheter.

Vi vilja icke upptaga Er tid med att utveckla de lätt i ögonen springande skäl, som tala för att varje medborgare i ett samhälle får deltaga i stiftandet av de lagar han måste lyda, i bestämmandet av de skatter han måste betala och icke alldeles saknar inflytande på ledningen av det lands öden*), där han har sitt hem och sitt arbetsfält; endast i avseende på tidpunkten för dessa rättigheters beviljande vilja vi ännu tillägga ett par ord.

Under förutsättning att allmän rösträtt för män i en snar framtid kommer att beviljas, så våga vi tro, att beviljandet av allmän rösträtt för kvinnor borde genomföras samtidigt, för att samhället må få avskriva denna så upprivande och så tidsödande fråga från dagordningen. Sker det icke nu, så torde den på grund av omständigheternas tvång snart återkomma, ty en fordran, som är rättvis och nödvändig, måste förr eller senare uppfyllas, och som sådan måste man betrakta kvinnornas önskan att i fall frihet och medvetna om samma ansvar som mannen få sköta sitt arbete, bevaka sina intressen och medverka till fäderneslandets framåtskridande.

På ovan angivna grunder vågar föreningen för kvinnans politiska rösträtt i Falun anhålla,
.....

*) Systuer.

*) Skæbne.